

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет**

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ: ПРАВОВІ,
ОСВІТНІ ТА ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ**

**Матеріали
III науково-практичного круглого столу
(Суми, 20 червня 2025 року)**

**Суми
Сумський державний університет
2025**

https://www.bmeia.gv.at/fileadmin/user_upload/Zentrale/Aussenpolitik/Abruestung/2023_Conferen ce/HINW23_York_FullReport.pdf

6. United Nations Office for Disarmament Affairs (UNODA). (2024). *Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons (TPNW)*. <https://www.un.org/disarmament/wmd/nuclear/tpnw/>

7. Nuclear Threat Initiative (NTI). (2024). *Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons (TPNW) Overview*. <https://www.nti.org/education-center/treaties-and-regimes/treaty-on-the-prohibition-of-nuclear-weapons/>

8. Utrecht Journal of International and European Law. (2021). *Questioning the Status of the Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons*. <https://utrechtjournal.org/articles/10.5334/ujiel.541/>

9. International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN). (2020). *NATO and the Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons (TPNW): Briefing Paper*. https://www.icanw.org/nato_and_the_tpnw

10. European Commission. (2024). *Forced Displacement – Humanitarian Aid Context*. https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/humanitarian-aid/forced-displacement_en

СОЦІАЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ГРОМАДЯН

Трегубенко Г.П.

кандидат наук з державного управління, доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Нестеренко Д.Р.

студентка

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Соціальна взаємодія в державному управлінні є ключовим фактором забезпечення захисту прав громадян. Ефективна взаємодія між державними органами, громадянським суспільством та окремими громадянами сприяє створенню прозорого, справедливого та відповідального управління, що у свою чергу, гарантує дотримання прав і свобод усіх членів суспільства.

Варто, акцентувати перелік елементів соціальної взаємодії в державному управлінні. Як правило, це по-перше: **участь громадян у прийнятті рішень**, що забезпечує можливість громадян впливати на формування та реалізацію державної політики через громадські слухання, консультації, електронні петиції та інші форми участі[1]; по-друге: **прозорість та відкритість державного управління тобто** надання доступу до інформації про діяльність органів влади, публікація звітів, проведення публічних обговорень, що дозволяє громадянам контролювати дії уряду та висловлювати свою думку; по-третє: **відповідальність державних службовців – забезпечується шляхом** впровадження механізмів контролю за діяльністю державних службовців, забезпечення їх відповідальності перед громадянами за порушення закону та неналежне виконання службових обов'язків [2].

Важливе державницьке значення має співпраця з громадянським суспільством - залучення громадських організацій, волонтерів та інших представників громадянського

суспільства до вирішення соціальних проблем, реалізації соціальних програм та контролю за дотриманням прав громадян.

В державному управлінні має бути соціальний діалог - створення платформ для відкритого обговорення проблем та пошуку спільних рішень між державою, громадянським суспільством та громадянами [3].

Варто окреслити значення соціальної взаємодії для захисту прав громадян, зокрема:

– **посилення довіри до державних інститутів** – досягається шляхом створення прозорості та відкритості управління, участі громадян у прийнятті рішень, сприяння формуванню довіри до держави та її органів;

– **підвищення ефективності державної політики** – це взаємодія з громадянами дозволяє отримати зворотній зв'язок, виявити проблеми та потреби суспільства, що сприяє більш ефективній реалізації державної політики;

– **зменшення корупції та зловживань** – необхідний контроль з боку громадськості та прозорість діяльності державних органів зменшують ризики корупції та зловживань владою;

– **захист прав та свобод громадян** – дозволяє забезпечення участі громадян у прийнятті рішень, прозорість та відкритість, відповідальність державних службовців, сприяють захисту прав та свобод громадян, недопущенню їх порушень;

– **розвитку громадянського суспільства сприяє** співпраця з громадськістю та залучення громадян до вирішення суспільних проблем сприяє розвитку громадянського суспільства та активної громадянської позиції [4], [5].

Прикладами позитивного досвіду соціальної взаємодії в державному управлінні як чинник забезпечення захисту прав громадян: **електронні петиції, зокрема** забезпечення можливості громадян ініціювати розгляд важливих питань на рівні держави; **громадські слухання, а саме:** залучення громадян до обговорення важливих питань; **програми підтримки соціально вразливих груп, зокрема:** взаємодія з громадськими організаціями, які займаються захистом прав певних груп населення.

Соціальна взаємодія в державному управлінні є важливим інструментом забезпечення захисту прав громадян та створення демократичного, справедливого та ефективного суспільства. Активна участь громадян, прозорість та відкритість влади, відповідальність державних службовців, співпраця з громадянським суспільством – все це сприяє формуванню середовища, де права та свободи кожного громадянина захищені та поважаються.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.

2. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтн 2014 р. № 1700-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#top>.

3. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#top>

4. Про електронні комунікації : Закон України від 16 грудня 2020 року № 1089-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#top>

5. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр#top>